

ОДГОВОР НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

Без штете због сиве листе

Народна банка Србије у писаном одговору „Новој економији“ истиче да су заједничким координираним активностима великог броја институција, спроведене мере на два кључна нивоа: 1) На нивоу техничке усклађености, што је подразумевало доношење низа закона и подзаконских аката којима је извршено усклађивање са одговарајућим препорукама ФАТФ-а у рекордно кратком року, за мање од годину дана. То је резултирало и повећањем оцена усклађености за десет препорука на заседању moneyval-а у децембру прошле године. 2) На нивоу ефективности, односно примене донетих прописа у пракси, што је признато најпре у фебруару ове године на заседању ФАТФ, а затим и током боравка евалуационог тима ФАТФ у Београду током маја месеца, што је све резултирало тиме да се Србија од јуна након пленарне седнице ФАТФ више не налази на наведеној листи.

„С обзиром на рекордни прилив инвестиција у прошлој години од 3,5 милијарди евра, као и прилив инвестиција у првих пет месеци ове године од око 1,5 милијарди евра, уз остале изузетно позитивне макроекономске резултате остварене у том периоду, очигледно је да стављање Србије на сиву листу није довело ни до каквих реалних негативних последица по инвестиције и економију, пре свега због тога што је Србија са ове листе скинута у веома кратком року у односу на друге земље које су пролазиле кроз сличан процес“, стоји у одговору НБС.

новца. Наиме, тада градоначелник Београда, а сада министар финансија и од недавно председник Координационог тела за спречавање прања новца, Синиша Мали, нашао се 2016. у извештају Управе за спречавање прања новца као власник, или је управљао посредно са чак 45 банкарских рачуна у Србији.

Када имате да је извоз из А земље у земљу Б један износ, а увоз земље Б из земље А је потпуно другачији износ, ту могу бити посредни две ствари – или прање новца, или избегавање плаћања пореза на профит

Управа је послала извештај Вишем тужилаштву у Београду, али је оно одустало од истраге.

У чувеном случају „тетке из Канаде“ у ком је садашњи министар војни Александар Вулин 2012. године купио стан за 205.000 евра, које је наводно позајмио од супругине тетке, Агенција за борбу против корупције слала је извештаје на адресе чак три тужилаштва, али ниједно није реаговало. Спорно је било што није било трагова уплате те суме на банкарски рачун, а законом је дозвољено унети до 10.000 евра у готовини у земљу, без пријаве властима. Вулин је новинарима рекао да је можда и унео новац у трансшама од по 10.000 евра, што је постало предмет забаве у јавности, мада би вероватно било боље да је било предмет озбиљног рада тужилаштва. Можда коју годину касније не бисмо завршили на црној листи.

Када почне зидање луксузних зграда, углавном се сви питају да ли имају грађевинску дозволу, а ретко коме падана памет да пита „газду“ одакле му новац и да ли је платио порез

Комплексност и могућности за прање новца су скоро бесконачне. Корупција, организовани криминал, па онда и потреба да се опере криминални новац, постоје свуда. Мирослава Миленовић каже да је у свету хит тзв. ТБМЛ – „trade base money laundering“ или прање новца путем легалне трговине, који смо ми усавршили деведесетих година када смо преко фирми у Македонији пробијали санкције.

„То је ситуација када користите легални увоз или извоз да 'проперете' паре које су прља-

ве. Мање од пет одсто светског карга се прегледа. Ако је криминал направљен у земљи, а регулатива и банке су јаке, он не може тамо да уложи новац, већ мора да га пребаци у 'банана' земљу. Када имате да је извоз из А земље у земљу Б један износ, а увоз земље Б из земље А је потпуно другачији износ, ту могу бити посредни две ствари – или прање новца, или избегавање плаћања пореза на профит“, каже Мирослава Миленовић.

У Србији је Пореска управа јурила оне који надувавају расходе, јер се тако смањује профит и последично порез. Али, како напомиње она, нико не гледа када фирме надувавају приходе, јер плаћају порез на то, али у ствари они тако перу новац, убацују илегалан новац у легалне токове и приказују их као приход.

„Ако постоји разлика између приказаног извоза и прилива новца који долази по том основу и то из неких трећих земаља, то је такође интересантно са становишта прања новца“, каже Миленовић.

Економски аналитичар Драгован Милићевић каже да Србија има непоклапање у спољнотрговинској размени од око 2,5 до три милијарде долара годишње.

„Оно што ми узвезмо и извоз свих земаља у Србију, не поклапа се за око милијарду до милијарду и по евра годишње, а исто тако је и са извозом. Код ЕУ земаља је то неслагласје података занемарљиво. Иначе, до 10 одсто размимоилажења се толерише због различитих методологија. Мислим да се ту ради о осиромашењу државе путем увоза или извоза, а још је сад и добро, с обзиром на то да су се пре десетак година подаци разликовали за око пет милијарди долара годишње“, оцењује Милићевић.

Он објашњава да се то догађа због разлике између стварне вредности робе и вредности на фактурама, а та разлика се акумулира на неком другом месту.

Нова економија

КЛУБ АКЦИЈАША И ВОЛОНТЕРА КРАГУЈЕВЦА

Чистили Спомен парк

Волонтерско радно ангажовање на чишћењу и уређењу Спомен парка организовао је „Клуб акцијаша и волонтера“, у сарадњи са запосленима у Спомен парку, „Градском зеленилу“ и „Чистоћи“. Прикључила су се бројна удружења: Завичајно удружење „Ибарски Колашин“, „Друштво српско-палестинског пријатељства“, „Војска Србије“, „Војни синдикат“, „Удружење пензионера Крагујевца“, волонтери „Црвеног крста“, „Удружење бораца из Раче“.

Ова четврта по реду акција на овој локацији је захватила 30 ари шибља и растиња на десној страни Ердоглијског потока преко пута споменика „Пето три“.

Постројавање скоро стотину акцијаша обучених у црвене и жуте акцијашке мајце на паркингу код Спомен музеја „21 октобар“ извршио је командант трасер бригаде Јовица Станковић. Акцијаши су поздравили госта из Обреновца Ацу Радојчића, легенду акционара Југославије са више од сто акција и сто једном Ударничком значком.

Прву је добио на ОРА Дебар 1962. године, а на ОРА Београд у Кошутњаку сто прву. Моторне

Акцијаши из Крагујевца са својим гостима окупали су се на Дан чишћења планете земље, у добровољној акцији уређења Спомен парка Шумарице

ПОСТРОЈАВАЊЕ ПРЕД ПОЧЕТАК РАДА

тестере и тримери искусних акцијаша пробијале су се кроз стреч, оставивши грање и растиње које су млађи извлачили.

Најстарији ак-

БИЛО ЈЕ И ДАМА МЕЂУ АКЦИЈАШИМА: ЛИНА ЕЛ ЗИК

КРЧЕЊЕ ШИБЉА ПОРЕД ЕРДОГЛИЈСКОГ ПОТОКА

ДОБРОВОЉНА БРИГАДА

ГРАДСКО УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА

цијаш (1937) који је данас само давао подршку колегама је песник Живота Марковић Пушкин, који је евоцирао успомене из 1951. године када је као акцијаш градио „Пионирску пругу“ у Шумарицама.

„Прва станица је била код данас Крагујевчанима познатог Машинског факултета у улици Елизабет Рос и Милановачким путем до Спомен музеја „21. Октобар“, одакле је скретала у шуму све до хотела „Шумарице“. Пионирска пруга имала је две локомотиве и неколико вагона. Током градње Крагујевца пруга је склоњена, у њену гаражу уселили су се уметници: вајари Панић, Петковић Палилулац и чувена Оља Иванички, открио је тајну за време предаха гостима и младим добровољцима Живота Марковић Пушкин, учитељ, политиколог, новинар, књижевник и публициста.

Најмлађи акционар била је Ива која се уз помоћ рукавица вредно борила са бусенима траве и гранама превеликим за њен узраст.

Ова акција је једна у низу у обнављању акцијашке традиције у Спомен парку и Шумарицама који су светиња свим Крагујевчанима, које улешавамо и припремамо за Октобарске свечаности. За новембар припремамо нову акцију пошумљавања у сарадњи са Дејаном Милановићем, шумаром Спомен парка који ће одредити локацију изјавио је за „Политику“ командант трасер бригаде Јовица Станковић.

М. ИГЊАТОВИЋ